

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 695/2014-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. novembra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, Primaciálne námestie 1, Bratislava, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Ikrényi & Rehák, s. r. o., Šoltésovej 2, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ JUDr. Ivan Ikrényi, PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Okresného súdu Lučenec č. k. 9 Er/838/2009-122 z 10. júna 2013 a č. k. 9 Er/838/2009-137 zo 14. apríla 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júla 2014 doručená sťažnosť hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa

čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Okresného súdu Lučenec (ďalej len „okresný súd“) č. k. 9 Er/838/2009-122 z 10. júna 2013 a č. k. 9 Er/838/2009-137 zo 14. apríla 2014 (ďalej aj „napadnuté uznesenia okresného súdu“).

2. Sťažovateľ uviedol, že ako oprávnený podal 30. júla 2009 návrh na vykonanie exekúcie na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 19 C/191/2005. Predmetný rozsudok bol 14. júna 2011 zrušený najvyšším súdom a okresný súd následne uznesením z 20. decembra 2011 exekúciu zastavil.

3. Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že *«Exekučný súd následne uznesením č.k. 9Er/838/2009-94 zaviazal povinného (spoločnosť NATURAL CLUB, spol. s r.o.) nahradiť exekútorovi trovy exekúcie. Na odvolanie povinného Krajský súd v Banskej Bystrici ako odvolací súd toto uznesenie zrušil a vrátil exekučnému súdu na ďalšie konanie s tým, že „okresný súd posúdi mieru zavinenia oprávneného a povinného na zastavení exekúcie a tieto zistenia zohľadní pri opätovnom rozhodovaní o náhrade trov exekúcie.»*

Následne exekučný súd uznesením č.k. 9Er/838/2009-122 z 10.06.2013... zaviazal k náhrade trov exekúcie oprávneného (sťažovateľa). Toto uznesenie vydal vyšší súdny úradník.

Sťažovateľ podal proti uzneseniu... odvolanie, v ktorom namietal nesprávnosť a nezákonnosť tohto rozhodnutia o náhrade trov konania, pričom podrobne namietal voči viacerým nesprávnym, nepodloženým, neodôvodneným a arbitrárnym záverom exekučného súdu, ktoré nezohľadnili ani skoršie závery a inštrukcie Krajského súdu v Banskej Bystrici ako odvolacieho súdu.

Ten istý exekučný súd, tentoraz konajúc samosudcom, potvrdil svoje vlastné Uznesenie... vydaním uznesenia č.k. 9Er/838/2009-137 z 14.04.2014... Exekučný súd sa v odôvodnení... vôbec nezaoberal žiadnou z odvolacích námietok sťažovateľa...

Okresný súd Lučenec týmto postupom porušil základné práva sťažovateľa na prístup k súdu a na spravodlivé súdne konanie, pričom dôvody tohto porušenia sťažovateľ uvádza nižšie. Protiústavným postupom exekučného súdu ako porušovateľa pritom došlo súčasne

k poškodeniu práv sťažovateľa tak, že bol zaviazaný na náhradu trov, ku ktorej mal byť v zmysle zákona zaviazaný iný subjekt - povinný...

Bol to pritom nepochybne povinný, ktorý nesplnil, čo mu vykonateľné súdne rozhodnutie ukladalo, čo bolo dôvodom na začatie exekučného konania...

Pokiaľ povinný nepostupoval s cieľom ochrany svojich práv, nemožno pripisovať na ťarchu oprávneného, že tak nespravil za neho, v rozpore s vlastným protichodným procesným záujmom. Nečinnosť povinného musí byť pripisovaná na ťarchu výhradne jemu, a to v súlade so základnou právnou zásadou vigilantibus leges scriptae sunt...

Údajne neúčelné vynaloženie nákladov na posudok vo výške 589,- Eur bolo dôvodom na zaviazanie na náhradu celkových trov vo výške 1.194,13 Eur...

Takéto závery sú v rozpore s princípmi materiálneho právneho štátu... nedostatočné a nelogické.»

4. Sťažovateľ na základe uvedeného žiada, aby ústavný súd nálezom vyslovil:

„... Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy... a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru... uzneseniami Okresného súdu Lučenec č.k. 9Er/838/2009-122 a č.k. 9Er/838/2009-137 porušené bolo.

... Ústavný súd zrušuje uznesenia Okresného súdu Lučenec č.k. 9Er/838/2009-122 a č.k. 9Er/838/2009-13 7 a vec vracia Okresnému súdu Lučenec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

... Okresný súd Lučenec je povinný nahradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľovi v sume 340,90 Eur na účet jeho právneho zástupcu...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané oneskorene alebo niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

7. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03) alebo keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov.

8. Predmetom sťažnosti je sťažovateľom tvrdené porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uzneseniami okresného súdu č. k. 9 Er/838/2009-122 z 10. júna 2013 a č. k. 9 Er/838/2009-137 zo 14. apríla 2014 (sťažovateľ vystupoval v exekučnom konaní ako oprávnený), ktorými okresný súd nerozhodol o náhrade trov exekučného konania v súlade s jeho právnym názorom.

9. Z judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 248/2008, III. ÚS 125/2010, I. ÚS 567/2012, I. ÚS 446/2014) vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi je zásadne výsadou týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich

nezávislého súdneho rozhodovania. Vo všeobecnosti tiež platí, že spor o náhradu nákladov konania nedosahuje spravidla sám osebe intenzitu predstavujúcu možnosť porušenia základných práv a slobôd, akokoľvek sa môže účastníka konania citeľne dotknúť. Ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle. Úlohou ústavného súdu je sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd. Z uvedeného dôvodu ústavný súd nemôže zasahovať do skutkových a právnych záverov týchto všeobecných súdov, ak ich z daného pohľadu možno pokladať za udržateľné (obdobne I. ÚS 17/00, I. ÚS 93/08, I. ÚS 373/2012).

10. Ústavný súd považoval za potrebné poukázať na svoje ústavné postavenie, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Ústavný súd tiež v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 315/08, I. ÚS 373/2012, I. ÚS 573/2014) konštatuje, že práva na súdnu ochranu a v jeho rámci náhrady trov súdneho konania sa možno domáhať len spôsobom a v medziach zákona, ktorý upravuje podmienky na jej priznanie (čl. 51 ods. 1 ústavy).

11. Uvedenými názormi sa ústavný súd riadil aj pri predbežnom prerokovaní sťažnosti, ktorou sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami okresného súdu. Vychádzajúc z okolností danej veci je potrebné uviesť, že aj keby právne závery uvedené v napadnutých uzneseniach (sú takmer totožné a ústavný súd ich nepotreboval už citovať) boli naozaj rozporuplné a kontroverzné, z hľadiska ústavného posúdenia bolo rozhodujúce, či takýto záver okresný súd odôvodnil v rámci primeranej rozumnej dostatočnosti, ktorého opak ústavný súd nezistil. Samotný

nesúhlas sťažovateľa s právnym posúdením a tiež ním prezentované úvahy nie sú vzhľadom na už uvedené samy osebe spôsobilé konštatovať arbitrárnosť alebo neodôvodnenosť namietaných uznesení okresného súdu.

12. Tieto dôvody viedli ústavný súd k tomu, že podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vo vzťahu k napadnutým uzneseniam okresného súdu ako zjavne neopodstatnenú.

13. V neposlednom rade proti napadnutému uzneseniu okresného súdu č. k. 9 Er/838/2009-122 z 10. júna 2013 sa sťažovateľ domohol ochrany podaním odvolania, čo aj urobil 28. júna 2013, o ktorom odvolaní rozhodol sudca okresného súdu uznesením č. k. 9 Er/838/2009-137 zo 14. apríla 2014 tak, že predmetné uznesenie vydané vyšším súdnym úradníkom potvrdil. Podľa názoru ústavného súdu rovnako proti napadnutému rozhodnutiu okresného súdu zo 14. apríla 2014 je (a bolo) prípustné odvolanie, resp. okresný súd mal po nesúhlase s odvolaním sťažovateľa proti prvému rozhodnutiu predložiť vec odvolaciemu súdu podľa § 374 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 57 a § 58 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov. Uvedené vyplýva aj z okolností posudzovaných vecí, pretože aj predchádzajúce rozhodovanie o trovách exekučného konania v rámci podaného odvolania posudzoval krajský súd a sťažovateľ aj napriek poučeniu zo strany okresného súdu mohol napadnúť ostatné uznesenie okresného súdu zo 14. apríla 2014 na krajskom súde o to viac, že bol v konaní pred okresným súdom, ako aj v konaní pred ústavným súdom zastúpený advokátmi (kvalifikovanými právnymi zástupcami), ktorí by prípadné dôsledky nesprávneho poučenia súdu mali poznať a podľa zákona aj predpokladať (pozri aj § 204 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku). Takéto konanie predchádza v zmysle zásady subsidiarity konaniu pred ústavným súdom. Napokon jednou zo základných zásad práva je „vigilantibus iura scripta sunt“, teda bdelym patrí právo, alebo nech si každý stráži svoje práva, ktorá zdôrazňuje aj vlastné pričinenie na ochranu svojich práv vyžadujúc, aby aj

sťažovateľ sledoval svoje subjektívne práva a robil také kroky, v dôsledku ktorých by nedochádzalo k ich ohrozovaniu a poškodzovaniu.

14. Vychádzajúc z uvedeného bolo možné sťažnosť sťažovateľa odmietnuť aj pre neprípustnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. novembra 2014